



สุรศักดิ์ อัครตะ

surat_a@nationgroup.com

'ปีอาร์ไอเอ' กับอาชีพทำนาที่ยั่งยืน

โครงการริเริ่มข้าวที่ดีขึ้นแห่งเอเชียเพื่อการผลิตข้าวอย่างยั่งยืน (Better Rice initiative Asia: BRIA) เป็นโครงการภายใต้ความร่วมมือขององค์กรระหว่างประเทศเยอรมนี (GIZ) ร่วมกับกรมการข้าว กรมส่งเสริมการเกษตร บริษัท ไบเออร์ (ประเทศไทย) จำกัด บริษัท จอนเดียร์ (ประเทศไทย) จำกัด และบริษัท โอแลม อินเตอร์เนชันแนล จำกัด โดยเริ่มดำเนินโครงการมาตั้งแต่ปี 2557 และจะสิ้นสุดในปีหน้า (2560) รวมระยะเวลาดำเนินโครงการ 4 ปี มีเป้าหมายเพื่อยกระดับมาตรฐานการผลิตข้าวของชาวนาจากเดิมเป็นการผลิตตามมาตรฐานจีเอพี เป็นมาตรฐานการผลิตข้าวที่ยั่งยืน หรือที่เรียกว่า SRP (Sustainable Rice Production)

ซึ่งมาตรฐานนี้เป็นกระบวนการผลิตข้าวที่ก่อให้เกิดความสมดุลทั้งมิติด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม มีองค์ประกอบสำคัญในการขับเคลื่อนโครงการ เริ่มจากการฝึกอบรมเกี่ยวกับการผลิตข้าวอย่างยั่งยืน การสร้างความตระหนักในการผลิตข้าวอย่างยั่งยืน การลดการสูญเสียหลังการเก็บเกี่ยว รวมถึงการเชื่อมโยงตลาดและการสร้างชาวนารุ่นใหม่ ครอบคลุมพื้นที่เป้าหมาย 6 จังหวัด ประกอบด้วยภาคกลาง 2 จังหวัด ได้แก่ สุพรรณบุรีและพระนครศรีอยุธยา ภาคอีสาน 4 จังหวัด ได้แก่ อุบลราชธานี สุรินทร์ ศรีสะเกษ และร้อยเอ็ด โดยใช้ศูนย์ข้าวชุมชนเป็นพื้นที่ดำเนินการรวมทั้งสิ้น 200 ศูนย์

เฉพาะ จ.อุบลราชธานี มีจำนวน 83 ศูนย์ใน 22 อำเภอ จากทั้งสิ้น 25 อำเภอ โดยศูนย์ข้าวชุมชนตำบลกลาง และศูนย์ข้าวชุมชนตำบลวังงาม อ.เดชอุดม เป็นพื้นที่เป้าหมายของโครงการซึ่งดำเนินการมาตั้งแต่ระยะเริ่มต้น ปัจจุบันมีชาวนาเข้าร่วมโครงการ 43 ราย ครอบคลุมพื้นที่ 529 ไร่ และเมื่อกลางสัปดาห์ที่ผ่านมา โครงการได้จัดพิธีมอบประกาศนียบัตรให้ชาวนาที่ประสบความสำเร็จ ณ ศูนย์ข้าวชุมชนตำบลกลาง โดยได้รับเกียรติจาก ดร.อภิชาติ พงษ์ศรีหตุลชัย อดีตผู้ช่วยรัฐมนตรีกระทรวงเกษตรฯ ในฐานะประธานที่ปรึกษากรมการข้าวเป็นประธานในพิธีมอบ

ฟังข้อมูลจากคุณมนตรี พรหมรักษ์ ผู้ประสานงานโครงการปีอาร์ไอเอ ก็ยอมรับว่าปัญหาของชาวนาปัจจุบันในภูมิภาคไหนก็ได้แตกต่างกันคือต้นทุนการผลิตต่อไร่สูง ผลผลิตต่อไร่น้อย ปัญหาจากภัยธรรมชาติและราคาข้าวตกต่ำ การแก้ปัญหาทางโครงการจึงเริ่มจากการฝึกอบรมชาวนาให้เข้าใจถึงกระบวนการผลิตอย่างถ่องแท้ตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ พร้อมปรับเปลี่ยนทัศนคติในการปลูกข้าวใหม่ โดยการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่เข้ามาใช้ในกระบวนการผลิต ปรับเปลี่ยนวิธีการผลิตจากนาหว่านมาเป็นนาดำและนาหยอด ซึ่งจะให้ผลผลิตที่สูงกว่าและเต็มเม็ดเต็มหน่วยมากกว่า เพราะต้นทุนส่วนใหญ่หมดไปกับค่าเมล็ดพันธุ์และการปราบวัชพืช ซึ่งการทำตามมาตรฐานปีอาร์ไอเอนี้ มีต้นทุนการผลิตอยู่ที่ 1,500-2,500 บาทต่อไร่ และให้ผลผลิตสูงถึง 500-650 กิโลกรัมต่อไร่ ขณะที่นาหว่านอยู่ที่ 3,500-4,000 บาทต่อไร่ และผลผลิตต่อไร่ 350-400 กิโลกรัมเท่านั้น ที่สำคัญผลผลิตที่ได้ โอแลม อินเตอร์เนชันแนล จะรับซื้อทั้งหมดในราคาที่ชาวนาพอใจ

นับเป็นอีกโครงการประชารัฐ ภายใต้ความร่วมมือขององค์กรระหว่างประเทศเยอรมนี เพื่อนำไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืนในการผลิตข้าวและชาวนาไทย!